

שדה זה לא מה שהיה פעם הפתעה במישורי החול של נחל ערבה

הנעזרים אמנם בעובדים זרים, עובדים את האדמה בכפפות פלסטיק לבנות או כתומות. לא עוד נצברים בשמש הקופחת, מייבשת ומתישה, ושוברים תיגב בכפיות אין סופיות, אלא רותמים את המדע ואת המכשור למען הסלט.

שדה העגבניות המודרני, כלומר שדות הסלט - כי אין מדובר רק בעגבניות, הוא כיום מקורה. חללו מנוטר באמצעות חיישני לחות, חום ואור. ה"סלט" צומח לגובה בהדליה: עגבניות, פלפלים, חצילים וכדומה (מלח, פלפל, שמן זית ולימון תוסיפו במטבח). בגידולים אורגניים נעזרים בהדברה ביולוגית ולא כימית. מיזוג האוויר בחממה מתחשב בצורכי הצמח, לא האדם. לחות גבוהה, חום מתיש. לא קל. חממה ועוד חממה, ועוד אחת ועוד הרבה חממות המשתרעות על פני דונמים רבים. היריעות הצבעוניות לא נועדו ליופי אלא לסינון קרני השמש לטובת הגידול החקלאי.

כן, קטפתי עגבניות והבנתי מה יתרון התאילנדים עליי. את הקטיפה הם עושים טוב ממני. מקומי בצד האחד של המקלדת, הצד שמול המסך. אבל איך הייתי יודע שהעולם השתנה לולא נעניתי להצעה לקטוף עגבניות!!

ממושב חצבה, העלו אותי אל ראש גבעה חולית, אחת ממיליון גבעות דומות לה בנחל ערבה. דברים שרואים משם, כלומר מראש גבעה, לא רואים מן הכביש, אבל משהו כבר הכין אותי לבאות.

מראש הגבעה, גבירותיי ורבותיי, נפלטה ממני קריאת התפעלות. שדה עגבניות כזה מעולם לא ראיתי. לא ככה. ראיתי משטחים של חממות. השדה איננו שדה אלא עיר יריעות פלסטיק, כמעט מאופק אל אופק. כמעט, כי הגבול הירדני חסם את האופק במזרח. הגבעות החוליות תחמו את ה"שדות" מצפון ומדרום. במרחב השטוח והמפולס שבין אלה השתרעה עיר החממות. איפה אתה חי? שאלתי את עצמי. איפה הסקרנות שדחפה אותי לכל מיני חורים, העשירה את עולמי ובנתה אותי כפי שאני? כך, בעצלות של בן עיר הנחתי לדברים לעבור על יד, לעקוף אותי ולהתעלם ממני?

כן, אני יודע שהצרות שלי הן כולן שלי ואין שום סיבה שאתם, קוראיי, תשתתפו בצרותיי. אבל, אני כאן כדי להציג פינה חמה, והפינה שמדובר בה כאן היא בעצם אבן פינה למהפכה החקלאית-הטכנולוגית-הכלכלית-החברתית. היא הביטוי להשתנות שלנו. חקלאים ישראלים,

העולם משתנה לי מול העיניים ואני אפילו לא מרגיש? שאלו אותי: בא לך לקטוף עגבניות? הסתכלתי על הידיים שלי, ידיים של פקיד. של מקלדת. האמת, אף פעם לא הייתי קיבוצניק. בטח לא תאילנדי. סלט אני יודע לסלוט. אם רכבתי על גמל (לא מציאה בכלל) ואפילו על פיל (בשביל התמונה), לא הגיע הזמן להוסיף עוד חוויה חדשה: קטיפה עגבניות? - הולך. הלכתי וגיליתי שהעולם משתנה לי מול העיניים!

נסענו לערבה. למה? אין שדה עגבניות קל"ב? אמרו לי: כשתגיע - תבין. כשהגענו חיפשתי את יגאל שילון, שיופיע מתוך ענן סיגר בחיוד צוהל ויפלוט: "חייך, אכלת אותה". כן, לא נעים להודות, הגעתי והבנתי. וזה היה נעים בהחלט. המארחים,

